

V pátek 15. ledna proběhla na internetových stránkách České lékárnické komory anketa na téma

Lékárníci váhají s očkováním

očkování proti covidu-19. Ještě tentýž večer byly všem členům k dispozici výsledky.

Ochotu nechat se očkovat vyjádřilo přibližně 60 procent účastníků, naopak 40 procent je rozhodnuto vakcinaci nepodstoupit. Z těch, kteří uvažují o vakcinaci, se „jakoukoliv schválenou vakcínou“ hodlá nechat naočkovat necelá polovina, zhruba desetina si chce počkat, až „bude možné si vybrat typ vakcíny“.

Podle průzkumu v rámci projektu Žít v době pandemie, jehož se zúčastnilo více než dva tisíce respondentů napříč Českou republikou, měla

na konci ledna zájem o očkování proti covidu-19 zdarma více než polovina dotázaných, přesně 54 procent. Z vysokoškolsky vzdělaných lidí to bylo 71 procent.

Ve státní vakcinační strategii jsou farmaceuti zařazení v indikační skupině 2, což znamená, že by měli být očkováni ve druhé fázi a pravděpodobně vakcínou typu mRNA. Do první vakcinační fáze, která začala na konci loňského prosince, jsou zařazení například senioři nebo zdravotníci v nemocnicích. (eve)

Rychlé antigenní testy umožnily masové testování populace na covid-19

V České republice se na začátku března rozběhlo masové testování na covid-19. Umožnil to dovoz rychlých antigenních testů, které jsou určené pro samotestování na pracovištích, ve školách, zdravotnických a sociálních zařízeních, nebo do budoucna kvůli návštěvě kulturních či sportovních akcí.

Kvůli orientačnímu testu tak už lidé nemusejí navštěvovat specializovaná pracoviště. Povinnost kontaktovat poskytovatele zdravotních služeb kvůli provedení ověřovacího PCR testu mají pouze v případě, že jim vyjde pozitivní výsledek.

Pro akutní fázi koronavirové infekce, tedy přibližně tři až deset dní od nákazy, je určena například rychlá testovací sada na antigen SARS-CoV-2 s názvem Smart Covid (SG Diagnostics COVID-19 Antigen Rapid Test Kit). „Tento test patří k nejvyšší kvalitě a nejpřesnějšímu na českém trhu a je jako jeden z mála veden na seznamu doporučených antigenních rychlotestů Světovou zdravotnickou organizací,“ uvádí společnost nanoSPACE, která testy v České republice prodává. V rámci Evropské unie jde o jeden z prvních certifikovaných antigenních rychlotestů, které byly schváleny pro prodej. To je důležité, protože kvalita antigenních testů na trhu je – diplomaticky řečeno – poměrně různorodá.

Senzitivita a specifita

Test se provádí nejčastěji výtěrem z nosu, lze to ale i z krku otřením mandlí. Výsledek by měl

být znám nejdéle do čtvrti hodiny a je možné se na něj víceméně spolehnout, protože vykazují senzitivitu přibližně 96 procent, specifita dosahuje přes 98 procent.

Jaký je mezi těmito dvěma pojmy rozdíl? Senzitivita znamená schopnost testu rozpoznat skutečně nemocné osoby, tedy pravděpodobnost, že test bude pozitivní, když je osoba skutečně nemocná. Specifita hovoří o schopnosti testu rozpoznat osoby bez nemoci, tedy pravděpodobnost, že test bude negativní, když osoba není nemocná.

V případě Smart Covidu jsou obě hodnoty vysoké, jedná se tedy o antigenní test s vysokou přesností. Ne nadarmo je tedy zřejmě oficiálním testem Singapuru. „Do značné míry je zodpovědný za snížené riziko infekce na letišti Changi Singapore. Každý cestující je povinen před letem podstoupit toto rychlé a jednoduché testování, a pokud je test pozitivní, cestujícímu není dovoleno nastoupit do letadla,“ vysvětluje na svých stránkách nanoSPACE. Test podle výrobce reaguje i na nové mutace viru.

Falešně negativní výsledek by se podle firmy mohl ukázat v případě, že hladina virového antigenu ve vzorku je pod mezí detekce testu, nebo pokud byl vzorek nesprávně odebrán či přepraven. „Jako u všech antigenních testů se účinnost může snižovat s rostoucím počtem dnů od nástupu onemocnění. Negativní výsledek testu proto nevyklučuje možnost infekce SARS-CoV-2,“ upozorňuje nanoSPACE.

Testování ve firmách

Povinné testování ve firmách a ve státní správě platí zhruba od začátku března, část firem s tím ale začala dobrovolně už dříve. Někde testy dokonce zařazují mezi firemní benefity. Jako důvod zaměstnavatelé uvádějí, že v případě pozitivního nálezu u některého pracovníka mohou včas zareagovat a nenechat vir na pracovišti nekontrolovaně šířit. Zároveň se vyhnou tomu, že by v nejhrošším případě byli nuceni zavřít celý provoz, což by zejména výrobním podnikům přineslo velké ekonomické ztráty. Provádění antigenních testů je vyjde levněji, přestože jde o poměrně drahou záležitost.

Na testování zaměstnanců mohou firmy využít i státní příspěvky. „Náklady na testování lze uplatnit v plné výši jako položku snižující zdanitelné příjmy v případě, že testování přímo souvisí s výkonem zaměstnání a zajištěním ekonomických aktivit zaměstnavatele,“ upozorňuje společnost nanoSPACE s tím, že „její“ testovací sady Smart Covid jsou jedněmi z těch, na jejichž nákup stát přispívá. Konkrétně se jedná o čtyři testy měsíčně na každého zaměstnance.

Že se jedná o nezanedbatelné částky z firemní kasy, potvrzuje skutečnost, že například cena za nákup dvou tisíc kusů antigenního testu Smart Covid činí více než čtvrt milionu korun. Při doporučeném sedmidenním cyklu testování se jedná o „covidové“ náklady na zhruba 500 zaměstnanců měsíčně.

Návrat k cestování?

Obnovu cestování po světě, které koronavirová pandemie v posledním roce velmi výrazně utlumila, si od masového antigenního testování slibuje farmaceutická společnost Abbot, která nově uvedla na trh svoje dva testy, z nichž jeden je určen pro samoodběr, provádění druhého se děje za asistence zdravotníka.

„Řada vlád po celém světě nyní vyžaduje negativní výsledek testu na covid-19 jako povinnou podmínku pro vstup do země. Vedle toho již různé letecké společnosti a společnosti provozující výletní plavby po cestujících požadují předložením negativních výsledků testu před vstupem na palubu. Mezinárodní asociace pro leteckou dopravu (IATA) a Mezinárodní rada pro letiště (ACI) veřejně požádaly o systematickou dostupnost k testování, které je rychlé, přesné, finančně dostupné, snadno použitelné, škálovatelné a podporované z veřejného zdravotnictví. Masový screening může pomoci obnovit svobodu přeshraniční mobility a umožnit lidem cestovat bezpečně a bez obav,“ uvádí Abbot ve své tiskové zprávě. (red)